



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ СУД**  
Кзз 91/2025  
30.01.2025. године  
Београд

## **У ИМЕ НАРОДА**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. став 5. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу К 14/24 од 02.10.2024. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 718/24 од 26.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2025. године, једногласно је донео

## **ПРЕСУДУ**

**УСВАЈА СЕ**, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, па се укида правноснажна пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 718/24 од 26.11.2024. године и предмет враћа Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање.

## **Образложење**

Пресудом Основног суда у Деспотовцу К 14/24 од 02.10.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Истом пресудом, окривљени је осуђен и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, а ако не плати новчану казну у одређеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, с тим да казна не може бити дужа од шест месеци. Окривљени је обавезан да суду и ОЈТ у Деспотовцу накнади трошкове кривичног поступка, те на име паушала суду, у износима одређеним у изреци пресуде. На основу члана 264 став 1 ЗКП одређено је да трошкови који нису

обухваћени пресудом падају на терет окривљеног и о истима ће бити одлучено накнадно, посебним решењем, сходно члану 262 ЗКП. Оштећена Република Србија је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 718/24 од 26.11.2024. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, преиначена је пресуда Основног суда у Деспотовцу К 14/24 од 02.10.2024. године, само у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу кривичноправне радње окривљеног за које је оглашен кривим изреком првостепене пресуде, правно квалификовао као продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ („Службени гласник Републике Србије“, број 72/2009 од 03.09.2009. године), за које кривично дело га је применом одредби члана 4, 42, 45, 48, 50, 54, 56. и 57. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од десет месеци, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује без примене електронског надзора, а које просторије окривљени не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, а ако не плати новчану казну у одређеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна не може бити дужа од шест месеци. Жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу и жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, у преосталом делу, одбијене су као неосноване и првостепенена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Пантовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине другостепену пресуду и предмет врати на поново одлучивање или да преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе „да је извршио кривично дело из члана 225. став 2. КЗ“.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, истиче да је доношењем побијаних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је суд погрешно применио одредбе члана 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана.

Из изреке побијане пресуде првостепеног суда, произилази да је окривљени АА у периоду од 01.01.2011. године до 01.06.2014. године, као одговорно лице-директор ПД „... industrija“ д.о.о. ..., у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, поступио противно одредбама члана 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, члана 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и члана 12. став 3. тачка 2) и члана 41. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, у намери да на исплаћене нето зараде запослених делимично избегне плаћање пореза на лична примања као и доприноса за обавезно социјално осигурање у случају обавезне пријаве, на тај начин што није пријавио све чињенице које су од утицаја на утврђивање ових пореских обавеза, које уз то није евидентирао у књиговодственој документацији на начин којим би прокњижене пореске обавезе у потпуности одговарале обрачунатој висини нето зарада, што је довело и до мање у обједињеној исплати уплаћених средстава по основу испуњења ових пореских обавеза, па тако није пријавио ни уплатио порез и доприносе за обавезно социјално осигурање у обједињеној наплати и то у периоду од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године у укупном износу од 8.708.205,28 динара, у периоду од 01.01.2012. године до 31.12.2012. године у укупном износу од 10.329.082,46 динара, у периоду од 01.02.2013. године до 31.12.2013. године у укупном износу од 9.912.473,92 динара и у периоду од 01.01.2014. године до 30.06.2014. године у укупном износу од 2.191.145,98 динара, на који начин је причињена штета буџету Републике Србије у укупном износу од 31.140.907,52 динара.

Објективно обележје кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ („Службени гласник РС, број 72/2009, који се примењивао од 11.09.2009. године до 28.02.2018. године), за које је окривљени правноснажно оглашен кривим побијаном другостепеном пресудом, је да износ обавеза из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази износ од 1.500.000,00 динара.

Одредбом члана 101. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, број 24/2001, 80/2002, 135/2004, која се примењивала од 01.01.2005. године до 31.12.2013. године), прописано је да порез по одбитку из члана 99. тог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода. Изменама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, број 108/2013“, који се примењивао од 01.01.2014. године) наведеном одредбом прописано је да порез по одбитку из члана 99. тог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако тим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 41. став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ број 80/2002 .... 55/2004, 108/2013) прописано је да се збирна пореска пријава за порез по одбитку подноси Пореској управи једном месечно, и то у року од пет дана по истеку месеца, посебно за сваку исплату извршену у претходном месецу, а одредбом става 5. истог члана прописано је да се појединачна пореска пријава за порез по одбитку за сваког пореског обвезника, односно пореског плаца, означена њиховим ПИБ-ом, подноси Пореској управи једном годишње, најкасније до 31. јануара за претходну годину.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, Врховни суд налази да се радња извршења једног кривичног дела пореска утаја из члана 229. КЗ, као и износ пореске обавезе чије се плаћање избегава, а што је законско обележје предметног кривичног дела, у конкретном случају не посматра у оквиру временског периода од једне фискалне, односно календарске године, како то погрешно сматра суд, а основано у поднетом захтеву указује бранилац окривљеног, већ сходно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује у моменту исплате прихода, па се самим тим не могу сабирати појединачни износи пореских обавеза чије се плаћање избегава из различитих пореских периода, односно у оквиру једне календарске године, а у овом случају и у оквиру три и по календарске године.

Следствено наведеном, а имајући у виду да из чињеничног описа радње кривичног дела у изреци побијане првостепене пресуде, произилази да је суд сабирао порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање у обједињеној наплати у периоду од 01.01.2011. године до 31.12.2011. године у укупном износу од 8.708.205,28 динара, у периоду од 01.01.2012. године до 31.12.2012. године у укупном износу од 10.329.082,46 динара, у периоду од 01.02.2013. године до 31.12.2013. године у укупном износу од 9.912.473,92 динара и у периоду од 01.01.2014. године до 30.06.2014. године у укупном износу од 2.191.145,98 динара то из наведеног произилази да је суд применио одредбу члана 41. став 5. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, број 55/2004) којом је прописано да се појединачна пореска пријава за порез по одбитку за сваког пореског обвезника, односно пореског платца, означена њиховим ПИБ-ом, подноси Пореској управи једном годишње, а најкасније до 31. јануара за претходну годину, а која законска одредба је била на снази до 01.03.2014. године („Службени гласник РС, број 108/2013) дакле, престала је да важи током времена извршења продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. став 5. КЗ, које је према чињеном опису у изреци првостепене пресуде окривљени извршио у временском периоду од 01.01.2011. године до 01.06.2014. године, те је на тај начин суд применио одредбу која није могла да се примени.

Поред тога, имајући у виду наведено сабирање од стране суда пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање у обједињеној наплати из различитих пореских периода, чије избегавање обрачунавања и плаћања од стране окривљеног је предмет овог кривичног поступка, суд је у конкретном случају неправилно применио и одредбу члана 101. Закона о порезу на доходак грађана која је важила у време извршења предметног кривичног дела.

Сходно свему наведеном, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Пантовића, те је имајући у виду да је у истом предмету већ једанпут укинута првостепена пресуда, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо правноснажну пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 718/24 од 26.11.2024. године и предмет вратио Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање, те се сходно овој одлуци није упуштао у оцену осталих истакнутих повреда закона на које се у захтеву браниоца окривљеног такође указује.

У поновном поступку Апелациони суд у Крагујевцу ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и најпре отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник**  
**Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија**  
**Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић